

PARALINGVISTIKA

Reiz es iepazinos ar jaunekli, kurš pastāstīja man kādu piemēru no savas dzīves. Viņa tēvs bieži atkārtoja vienu un to pašu frāzi – manā klātbūtnē un manā mājā lūgšu neizteikties. Kā jūs domājat, ar ko bija saistīts šāds norādījums? Ar latīniskiem izteicieniem, ko jaunais cilvēks mācījās, studējot medicīnas institūtā.

Šis stāsts man ienāca prātā, kad gatavoju pēdējo svētrunu „Runas svētuma” ciklā. Šodienas tēma – paralingvistika. Ko tas nozīmē? Paralingvistika ir valodniecības nozare, kas pētī nevalodiskus informācijas pārraides līdzekļus, kuri pavada, papildina izteikumu (piemēram, balss modulācijas, žestus, mīmiku, attēlus, šriftus). (*Skaidrojošā vārdnīca, www.tezaurs.lv*) Šī temata ietvaros mēs apskatīsim to, kas neattiecas uz izrunātajiem vārdiem, bet kas vienmēr ir klātesošs katram izteikumam. Cilvēku savstarpējā saskarsmē, saskaņā ar statistikas pētījumiem, verbāli tiek nodota tikai 7% informācija. Ja no teksta nodala intonāciju, mīmiku, pauzes, kontekstu, u.t.t., tad paliek tikai 7%, viss pārējais ir 93%. Šos 93% sauc par paralingvistiku. Grieķu vārds *para* nozīmē *ap, līdzās, blakus*. Tā nav runas sastāvdaļa, bet vienmēr ir runai klātesoša.

Kad mēs pētām šos jautājumus par runas svētumu un Bībelē lasām Dieva likumus par to, mēs atrodam, ka Dievs māca ne tikai par to, ko mēs runājam, bet arī par to, kā mēs runājam.

Minēšu kādu pavisam vienkāršu piemēru. Saimnieks saka savam sunim: „Ak, tu, mans neglītāis un slinkais radījums. Liekēdis tāds, to vien zini kā pieķēzīt pagalmu, neesi pelnījis, lai tevi barotu. Kaut tev asti iespiestu, kaut tu nomaldītos un atpakaļ neatgrieztos.” Kāda būs suņa reakcija? Tas luncinātu asti, spiestos pie saimnieka kājām un izturētos tā, it kā saimnieks tam teiktu komplimentus. Kāpēc? Tāpēc, ka suns nesaprot vārdus, taču balss intonācija liecina par labvēlību un mīlestību. Lūk, kāds ir paralingvistikas spēks. Sliktus un neglītus vārdus ir iespējams pateikt ļoti patīkamā un labvēlīgā veidā, tāpat to ir iespējams izdarīt arī otrādi – labus un pareizus vārdus pateikt ļoti aukstā un skarbā veidā.

Apskatīsim Dieva doto ideālu. Lasīsim to, kā Dievs vēlas mūs redzēt un dzirdēt. **Kol. 4:6** „Jūsu runa lai aizvien ir tīkama, ar sāli sālīta, lai jūs zinātu, kā ikvienam atbildēt.” (1965. gada tulk.) „Jūsu runa lai vienmēr ir labvēlīga, lai tajā ir sāls, un lai jūs zinātu, kā jums ikvienam jāatbild.” (2014. gada tulk.) Kad? Arvien, vienmēr. Šis ir Dieva ideāls priekš katra no mums. Ko tas nozīmē? Ko nozīmē runāt labvēlīgi? Kulakova tulkojumā rakstīts – *jūsu vārdi lai ir patīkami un piemēroti*, ar piebildi – *labvēlīgi, atsaucīgi, pievilcīgi*. Šis ir sengrieķu vārda *χαριτω* (*xApumu, Stronga Nr. 5485*) burtisks tulkojums. Runājot par jebkuru tēmu, atrodoties jebkurā vietā, jebkurā laikā, Dievs vēlas, lai mēs runātu tieši tā - labvēlīgi, atsaucīgi un pievilcīgi. Krievu Apvienotās Bībeles biedrības tulkojums saka šādi – lai jūsu runa vienmēr ir patīkama. Noteikt to, vai runa ir patīkama vai nē, ir ļoti vienkārši. Vai kādam no jums ir grūtības ar to? Noteikt to, vai sarunu biedrs

runā ar jums labvēlīgi vai nē? Kā tas mēdz būt pie cilvēkiem, citu runas veidu mēs novērtējam ļoti viegli, taču pašu izteiktos vārdus pārāk neanalizējam. Lai pārbaudītu un pārliecinātos par to, vai jūs runājat patīkami, pajautājiet to cilvēkiem blakus. Kā jūsu vārdi liek viņiem justies? Kādas izjūtas viņos izraisa jūsu runa? Mums ir ļoti svarīgi zināt patiesību par sevi. Par runāšanas manieri, par vārdiem, ko izrunājam, par to, kā kontaktējamies ar cilvēkiem. Atkārtosim. Kādiem ir jābūt mūsu vārdiem? Labvēlīgiem, atsaucīgiem un pievilcīgiem. Lai jūsu sarunas vienmēr ir patīkamas. Tā ir atbilde ne tikai uz to, ko nedrīkst runāt, bet arī uz to, kā ir jārunā. Pēc Dieva likumiem vārdiem ir jābūt ne tikai pareiziem, bet tie ir arī pareizi jāizrunā.

Lasīsim, kā Bībelē ir aprakstīts runas ideāls. Aicinu jūs lasīt **Ps. 44:2, 3, 7, 8** „**Mana sirds izplūst košos vārdos - es dziedāšu dziesmu ķēniņam. Mana mute ir kā veikla rakstītāja rakstāmais. Tu esi skaistākais starp cilvēku bērniem, tavas lūpas ir laipnības un mīlības pilnas, tāpēc Dievs tevi svētīs mūžīgi. Tavs tronis kā Dieva tronis pastāv joprojām un mūžīgi, un taisns ir tavas valdības scepteris. Tu mīli taisnību un ienīsti netaisnību, tāpēc Tas Kungs, tavs Dievs, tevi svaidījis ar prieka eļļu kā nevienu no taviem bērniem.**” Par ko ir šis psalms, šis pravietojums? Par Jēzu Kristu, Dieva Dēlu. **Ebr. 1:8, 9** rakstīts „**Bet par Dēlu: Tavs tronis, Dievs, paliek mūžu mūžos, un taisnības zizlis ir Viņa valdnieka varas zizlis. Tu esi mīlējis taisnību un ienīdis netaisnību; tāpēc Dievs, Tavs Dievs ir svaidījis Tevi ar prieka eļļu vairāk par Taviem biedriem.**” Kādus vārdus Viņš teica? Kāda bija Viņa runa? Kādai tai bija jābūt saskaņā ar pravietojumu? „**Tavas lūpas ir laipnības un mīlības pilnas.**” Viņa runa bija labvēlīga. Uz šādu izteiksmes veidu esam aicināti arī mēs visi. Ko tas nozīmē? Ko nozīmē *labvēlīgi*? Senebreju valodā šajā pantā tiek izmantots vārds *ḫ* (*khane, Stronga Nr. 2580*). Krievu Sinodālajā tulkojumā skan šādi – laba griba, žēlsirdība, attieksme, labs raksturs, patīkams, pieķeršanās, atbalsts. Šāda bija Pestītāja runa. Viņš ir mūsu piemērs un ideāls.

Lasīsim **Jes. 42:1-4** „**Redzi, tas ir Mans kalps, ko Es neatlaižu; Mans izredzētais, pie viņa Manai dvēselei ir labpatika. Es liku Savu Garu uz viņu, lai viņš nes tautām taisnību.**” Par ko tiek runāts? Arī šis pravietojums ir par Jēzu Kristu. Par To, uz Kuru nonāks Svētais Gars, Kurš tiks svaidīts un kļūs par Mesiju. Šeit aprakstīta Viņa kalpošana.

„**Viņš nebrēks un netrokšņos, un viņa balsi nedzirdēs uz ielas. Ielūzušu niedri viņš nenolauzīs, un kvēlojošu degli viņš neizdzēsīs; uzticīgi viņš darīs zināmu tiesu pēc patiesības. Viņš nepagurs un nekritīs, kamēr viņš nenodibinās taisnību virs zemes. Jūras salas jau cer uz viņa norādījumiem.**” Kāda bija Glābēja runa? „**Viņš nebrēks un netrokšņos, un viņa balsi nedzirdēs uz ielas.**” Ko tas nozīmē? Savu kalpošanu taču Pestītājs izpildīja tieši uz ielas. Ir rakstīts, ka ap Viņu pulcējās milzīgi cilvēku pūļi. Kādā gadījumā bija 7000 vīri vien, citā gadījumā 5000 vīri, neskaitot sievas un bērnus, bija brīnumainā veidā paēdināti. Šeit netiek pateikts, ka Viņš klusēja, jo Viņš runāja ļoti daudz. Mēs jau lasījām par to psalmos. Kāds konteksts ir šiem pantiem, kāds skaidrojums? „**Ielūzušu niedri viņš nenolauzīs un kvēlojošu degli viņš neizdzēsīs.**” Šie vārdi apraksta Viņa kalpošanu un Viņa attieksmi pret cilvēkiem. Cilvēks ir grēcinieks un likumpārkāpējs un ir pelnījis nosodījumu no Dieva, kā arī saņem to no cilvēkiem. Jēzus Kristus tā vietā, lai nosodītu, šo „ielūzušo niedri nolauzītu” vai „kvēlojošo degli nodzēstu” darīja pretēji – pasargāja, pacēla, uzturēja, iedrošināja un iedvesmoja. „Es tevi nenosodu”, Viņš teica. Savā kalpošanā un savos vārdos Jēzus Kristus cilvēkus centās pacelt no grēka un virzīt pie Dieva troņa. Viņa lūpas pauda

Dieva labvēlību, tāpēc Viņa balsī nebija „troksnis un brēkšana”, tāpēc Viņam nebija vārdu, kas cilvēkam atņemtu cerību. „Ielūzušu niedri viņš nenolauzīs un kvēlojošu degli viņš neizdzēsīs.” Šis ir mūsu ideāls. Tieši šādu attieksmi pret cilvēkiem Savas kalpošanas laikā parādīja Jēzus.

Tagad apskatīsim to, kā šie labvēlības vārdi izpaužas praktiski. Lasīsim Bībelē noteiktus likumus un aizliegumus par to, kādā veidā ir jāizsaka vārdi. Pirmā tēma mums tiek atklāta **Sal. māc. grāmatā 9:17** „Gudro vārdi, kurus mierā uzklausa, ir vairāk vērti nekā valdnieka brēkšana nelgu vidū.” Kas tā ir par tēmu? Tā ir kliegšana. Paaugstināta balss intonācija un skaļi izteikti vārdi. Iespējams, ka valdniekam ir vara un viņa vārds ir likums, taču cilvēki kliegšanu nekad neuzņems tā, ja tas būtu pateikts mierīgi. Mums ir tiešs un nepārprotams kliegšanas aizliegums. **Ef. 4:29-31** „No jūsu mutes lai nenāk neviens nekrietns vārds, bet tikai krietnas runas, kas draudzi ceļ un nes svētību klausītājiem. Un neapbēdināt Dieva Svēto Garu, ar ko esat apzīmogoti atpestīšanas dienai. Katrs rūgtums, ātrsirdība, dusmas, bāršanās un zaimi, vispār katra ļaunprātība lai ir tālu no jums.” Bībelē sacīts, ka kliegšana apbēdina (aizvaino) Svēto Garu. Tā noņem no cilvēka lūpām to labvēlību, kurai ir jāpavada katru svētu lūpu izrunāto vārdu. Kliegšana nav tikai balss pacelšana, tā nav tikai izteikto vārdu skaļuma palielināšana. Šī panta konteksts ir skaidrs. Tā ir kliegšana, ko izraisa ātrsirdība, dusmas un naidi. Kad cilvēks sauc pēc palīdzības un kliež, lai viņu sadzirdētu, tas nekādā gadījumā nav likuma pārkāpums. Kā jūs atbildētu uz tādu jautājumu – kādos gadījumos drīkst kliegt un šī kliegšana ir attaisnojoša? Vienu iemeslu jau mēs tikko minējām. Ja cilvēks sauc palīgā, jo blakus neviena nav, tad to kādam ir jāsadzird. Kāda problēma šeit tiek risināta ar kliegšanas palīdzību? Attālums, jo tad, kad cilvēks ir līdzās, kliegt nevajag, viņš jūs dzird tāpat. Tad jūs varat lūgt palīdzību arī čukstus un jūs to saņemsiet. Kliegšana ir pieļaujama tādā gadījumā, ja ir pārāk liels attālums. Kuros gadījumos vēl drīkst runāt skaļāk? Kad cilvēkam ir problēmas ar dzirdi. Kad jūs runājat ar puskurlu cilvēku. Ja cilvēks vāji dzird, tad skaļāka runa ir pieļaujama, pat nepieciešama. Vai ir vēl kādi īpaši gadījumi, kad kliegt būtu loģiski? Maziem bērniem, kuri vēl nespēj runāt, tas ir vienīgais veids, kā izteikties. Bet kas vēl var attaisnot pieauguša cilvēka kliegšanu? Padomājiet. Ir ļoti maz situāciju, kurās kliegšana ir loģiska un attaisnojoša. Ja cilvēks virzās uz priekšu un var nokļūt nelaimē, tad brīdinājuma klieziens ir attāluma pārvarēšana. Klieziens bēdās? Kad cilvēkam ir sāpes, kad viņam ir skumji, arī tādā veidā var paust savas emocijas. Bībelē ir rakstīts, ka kliegšana apbēdina (aizvaino) Svēto Garu, tāpēc pieļaut kliegšanu vajadzētu tikai tādā gadījumā, kad esat stingri pārliecināti, ka tas ir attaisnojoši. Atkārtošu to, ko jau minēju – šis panta konteksts ir ātrsirdība, dusmas un naidi. Kad kliegšana ir šo elementu rezultāts, tad tā Dievam ir ārkārtīgi nepatīkama un Svētais Gars tiek apbēdināts (aizvainots).

Apskatīsim vēl vienu Dieva aizliegumu, kas ir saistīts ar runas manieri. **Ef. 5:4** „Tāpat arī nekaunīgas, muļķīgas runas vai rupji joki – tas viss nepieklājas, bet tā vietā lai ir pateicība Dievam.” (2014. gada tulk.) „Arī bezkaunīga būšana un ģeķīga tērzēšana vaj smieklī, kas neklājās, bet jo vairāk pateikšana.” (Glikas tulk.) Šo pantu es jau no bērnības zinu no galvas, jo vecāki man to bieži citēja. Es ļoti spilgti atceros kādu savas dzīves notikumu, kad pie mums atbrauca kāds draugs, kas dzīvoja 70 km no mūsu mājām un kādu laiku dzīvoja pie mums. Tas bija ķiršu ievākšanas laiks. Vecāki mums deva uzdevumu, lai mēs vairākus ķiršu spaiņus atbrīvotu no kauliņiem. Daži no klausītājiem jau sāk smaidīt.

Man likās, ka es tajā brīdī uzvedos tā, kā vajadzēja. Jūs jau zināt, ka cenšoties izdabūt kauliņu no ķirša bez speciāla instrumenta nav tik vienkārši. Turklāt šo darbību pavada sarkanas un smalkas ķirša sulas šlakatas. Mēs ar draugu Dmitriju bijām krietni nokrāsojušies šī darba laikā. Tas viss mums likās ļoti smieklīgi un mēs neapturami smējāmies. Citreiz mēdz teikt – parādi pirkstu un viņš smiesies. Lūk, mēs bijām jau tādā stāvoklī. Emocijas bija jau tik ļoti „uzvilktas” un mēs tā smējāmies, ka vakarā sāpēja vēderi. Tieši šādos savas dzīves brīžos es nereti dzirdēju vārdus – jokošanās ir nepiedienīga svētiem. Tāpēc man vienmēr ir bijis interesanti uzzināt to, kas tad šeit ir aizliegts? Vai tiešām nedrīkst smaidīt un smieties? Bībelē ir rakstīts **Īj. 8:21** „Līdz kamēr atkal reiz Viņš tavu muti piepildīs ar smieklēm un tavas lūpas ar skaļām gaviļēm.” Problēma nav pašos smieklos. **Ef. 5:4** tiek runāts pavisam par kaut ko citu. Lūk, par ko. Krievu Apvienotās Bībeles biedrības tulkojums vārdu *smieklī* tulko šādi – divdomīga pļāpāšana. Vēl viens tulkojums saka – netīra asprātība. Par ko te tiek runāts? Terminoloģijā šeit var izmantot vārdu *ironija*. Divdomība, kas patiesībā ir izsmiekls. Tie nav smieklī, ko ir izraisījis patīkams noskaņojums vai laba pašsajūta, bet tas ir izsmiekls, kas tiek darīts ļoti dzelīgā veidā. Vārda *ironija* paskaidrojums V. Dāla skaidrojošā vārdnīcā – vārds, kas cēlies no grieķu valodas. Tā nozīme un jēga ir pilnīgi pretēja burtiskajai vārdu nozīmei. Izmejoša uzslava, atbalsts ar nosodošā piezīmēm, u.t.t. Literatūras enciklopēdiskajā vārdnīcā ir dots plašāks vārda *ironija* skaidrojums – izsmiekla izteikšana vai liekuļošana, kas ir pretēja teikto vārdu nozīmei, apšaubīšana vai pat noliegums. Ja mēs runājam par paralingvistiku, tad runājam par vārdiem, kurus var saprast tikai kontekstā ar intonāciju. Šie vārdi ir 7% no informācijas, kas varbūt pat ir pareizi, taču pateikti tā, ka iegūst pilnīgi pretēju nozīmi. Tā ir ironija. (...) Ironiski runāt nozīmē runāt nicīgi un pretrunīgi, bet radot iespaidu par atbalstu. Ironija ar nolūku piešķir vārdiem vai situācijai īpašības, kuras tur nav un nevar būt. Tai piemīt izlikšanās. Ironijas atslēga parasti ir nevis pats izteikums, bet intonācija. Ko nozīmē vārds *malacis*? Tā nozīme ir uzslava. Taču tas var būt arī ironija un nicinājums.

Ko saka Svētie Raksti? Kas „nepieklājas”? Smieklī ar šādu nozīmi, divdomīgi izteikumi, kuru mērķis ir pasmieties par cilvēku. To var saprast tikai intonācijas līmenī.

Vēl viens likums. **Gal. 5:14, 15** „Jo visa bauslība ir vienā vārdā izpildīta, proti, tanī: tev būs savu tuvāku mīlēt kā sevi pašu. Bet, ja jūs savā starpā kožaties un ēdaties, tad pielūkojiet, ka jūs cits citu neaprijat!” Par ko runā apustulis Pāvils? Vai šeit ir aprakstīts kanibālisms? Protams, ka nē. Viņš apraksta cilvēku savstarpējo komunikāciju un vienu no formām, ar kādu tiek pārkāpts Dieva likums par lūpu svētumu. Tas ir sarkasms.

Ilustrētajā enciklopēdijā tas paskaidrots šādi – cēlies no grieķu vārda *σαρκασμός* (*sarkasmos*), kas burtiski nozīmē *raut gabalos gaļu*. Tā nozīme ir dzelīgs izsmiekls, augstākās pakāpes ironija, pamatots ne tikai uz iedomātā un izteiktā kontrasta palielināšanu, bet arī uz plānotu aizdomās turētā atkailināšanu. Ja ironija tikai dod mājienus un neizsaka to, ko cilvēks ar to domā, tad sarkasms to tieši izpauž. Un doti piemēri. „Vilks pažēloja ķēvi, atstāja asti un krēpes.” Lielā krievu enciklopēdijā raksta - sarkasms ir spriedums, kas satur iznīcinošu izsmieklu. Tas pauž negatīvu secinājumu par notikumu tūlīt aiz kaut kā pozitīva, ko ir veicinājusi ironija, slēpjot kriticizmu zem izmantojamā teksta. Tendenciozi sarkasms ir satīrisks un nežēlīgs, pretēji ironijai, kas tiek izmantota humora dēļ un uztur mierīgu intonāciju. Apustulis Pāvils saka „Jūs savā starpā kožaties un ēdaties, tad pielūkojiet, ka jūs cits citu neaprijat!”

Kāds ir mūsu šodienas temats? Paralingvistika. Tā ir nevalodiska informācijas pārraide un parāda to, kā mēs runājam, kādā veidā runājam, ar kādu intonāciju, kādā kontekstā un kā izkārtojam izteiktos vārdus. Dievs skatās ne tikai ir tekstu, bet arī uz to, kā mēs to izrunājam. Iespējams, ka kādam no jums radās jautājums. Kā rīkoties tad, ja vajag kādu pamācīt vai kādam aizrādīt? Vai vienmēr ir iespējams runāt labvēlīgi? Vai ir iespējams, ka pār mūsu lūpām nāktu tikai patīkami vārdi? Kā rīkoties, kad jāapspriež kāda nepatīkama tēma vai kādam „parādīt viņa vietu”? Kā pateikt patiesību, kas ir nepatīkama? **3. Mozus 19:17** „Tev nebūs savu brāli ienīst savā sirdī, bet pamācīdams pamāci savu tuvāku, lai tev nav viņa dēļ jānes grēks.” Bībele saka – neienīsti savā sirdī, bet pasaki to viņam. Ja izskan vārds *pamāci*, tad daudziem rodas vēlēšanās lasīt Jāņa Kristītāja vārdus - "Jūs odžu dzimums, kas jums mācīja bēgt no nākamās dusmības? Tad nesiet pienācīgus atgriešanās augļus. Un neiedomājieties sacīt: mums ir Ābrahāms par tēvu...", u.t.t. (**Mat. 3**) Ar ko visbiežāk asociējas pamācība? Ar kaut ko bargu un pirkstu norādošu, kas var robežoties pat ar aizvainojumu. Taču Dievs aicina uz pavisam ko citu. Darbības vārds *mācīt*, oriģinālā (kā arī latviešu tulkojumā) **3. Mozus 19:17** tiek lietots divas reizes. Citos tulkojums tas skan šādi – pārliecinīni savu tuvāko. Ja tu redzi, ka tavš tuvākais rīkojas nepareizi, bet tavā sirdī ir nemiers un notiek iekšēja sacelšanās, kas tev jādara? Neglabā to sevī un noteikti parunā ar brāli. Taču kā jārunā? Pārliecinīni, turklāt divas reizes. Pārliecinīni un pārliecinīni. Komentārs „Sančino” apraksta šo darbību tā. „Šis likums tiek uzskatīts par ļoti grūti izpildāmu. Vērsties pie cilvēka ar augstākās pakāpes smalkjūtību, runāt tā, lai neizsauktu viņa aizkaitinājumu, lai netiktu aizkaitināts pats. Šādi rīkoties spēj tikai cilvēki ar labu sirdi. Tāds cilvēks, kurš pārdzīvo par otru, kurš jūt atbildību par viņu. Ja pamācība netiks izteikta ar mīlestību, tad rezultāts būs pilnīgi pretējs tam, kāds ir aprakstīts Torā. Tā vietā, lai labotu trūkumus un sakārtotu savstarpējās attiecības, parādīsies nepatika, un cilvēks, kurš rīkojās nepareizi, vēl vairāk tieksies uz to, ko bija darījis.” Pārliecinīni, runā maigi un laipni, izsakies ar labvēlību, pamāci ar mīlestību. Uz to aicina Dievs.

Protams, ir situācijas, kad jārunā par nepatīkamām lietām. Ir situācijas, kad cilvēkam ir jāuzrāda grēks un jānosauc to īstajā vārda. Ir situācijas, kad šķiet, ka negribas par kaut ko runāt, taču Dievs mums nedod citus variantus, citu alternatīvu. Viņš saka – ja tev sirdī ir naids, ja redzi kaut ko nepareizu, tad tev pilnīgi noteikti ir jāiet un tas jāpasaka. Kā jāpasaka? Labvēlīgi, ar mīlestību, pārdomājot to, kā labāk, kā pareizāk, kurā brīdī kādus vārdus izvēlēties. Uz to aicina Dievs.

2. Tim. 2:23-26 „Bet aplamās un nemākulīgās prātošanas noraidi, zinot, ka tās rada karus; bet mūsu Kunga kalpam nepienākas ķildoties, bet būt laipnam pret visiem, izveicīgam mācīšanā un panest ļaunumu, tādām, kas ar lēnprātību pamāca pretiniekus - varbūt Dievs kādreiz dotu viņiem atgriezties pie patiesības atziņas, un viņi atkal atgūtu skaidru prātu, atraisīdamies no velna valga, ar ko tie sagūstīti, lai darītu viņa gribu.”

Kā pamācīt pretiniekus? Ar lēnprātību. Pamācībai ir jābūt labvēlīgai.

Visbeidzot. Mēs lasījām, ka no Jēzus Kristus lūpām nāca labvēlīgi vārdi, ka Viņš balsi nepacēla, ka „ielūzušu niedri viņš nenolauzīs un kvēlojošu degli viņš neizdzēsīs.” Bet kā ar vārdiem **Mat. 23:13, 16, 33** „Bet vai jums, rakstu mācītāji un farizeji, jūs liekuļi! Jo jūs aizslēdzat Debesu valstību cilvēkiem; jūs paši neejat iekšā un neļaujat tiem, kas vēlas, tur ieiet.” „Vai jums, aklie ceļa rādītāji, kas sakāt: ja kas zvēr pie Tempļa, tas nav nekas; bet, ja kas zvēr pie zelta, tam tas jāpilda.” „Jūs čūsku un odžu dzimums, kā jūs izbēgsit no elles

sodības?” Vai šie vārdi izklausās pēc labvēlības? Sakiet, ar kādu balsi intonāciju tika izteikti šie vārdi? Mums ir iespēja uzzināt atbildi uz šo jautājumu, šīs nodaļas beigās tas ir rakstīts. **Mat. 23:37** „Jeruzāleme, Jeruzāleme, tu, kas nokauj praviešus un nomētā ar akmeņiem tos, kas pie tevis sūtīti! Cik reižu Es gribēju sapulcināt ap Sevi tavus bērnus, kā vista sapulcina savus cālīšus apakš saviem spārniem, bet jūs negribējāt.” **Lūk. 19:41** „Un, pienācis tuvu, Viņš, pilsētu ieraudzījis, raudāja par viņu.” Ja mēs skatāmies uz to, ar kādu mērķi, jūtām un intonāciju tika izrunāti šie vārdi, tad tie skan pavisam citādi. Izlasīsim tos pašus pantus, piem., **Mat. 23:13** ar intonāciju, kāda bija Jēzum, ņemot vērā Viņa tā brīža stāvokli un izjūtas. (..) Jēzus vārdi ir pildīti ar nožēlu par to, kādi viņi ir. Viņam ir ļoti žēl, ka šie cilvēki negribēja būt zem Viņa spārniem. Jēzus raudāja par to.

Ir svarīgi ieraudzīt šeit aprakstītajos vārdos, kuros Viņš atmasko jūdu tautas vadītājus, kāpēc Viņš tos teica. Vai jūs atceraties, ar kādiem vārdiem iesākās Jēzus kalpošana? Ar kādiem vārdiem iesākas Kalna svētruna? Ar svētību vārdiem. **Mat. 5. nodaļa.** Viņš izplatīja svētības un labvēlība „izlējās” no Viņa lūpām. Taču neskatoties uz to, ka Viņš mācīja labu, dziedināja cilvēkus, atgriezta dzīvīgu mirušos, piedeva cilvēkiem un pacēla tos, „farizeji izgāja un sarunājās pret Viņu un nolēma To nogalināt. Bet Jēzus, to nomanīdams, aizgāja no turienes.” **Mat. 12:14, 15.** Visi aprakstītie notikumi parāda to, kāpēc Jēzus teica jūdu vadītājiem šos vārdus. Lasām arī **Mat. 21:45, 46** „Un, kad augstie priesteri un farizeji dzirdēja Viņa līdžības, tie saprata, ka Tas runāja par viņiem. Tie meklēja Viņu tvert, bet bijās no ļaudīm, jo tie turēja Viņu par pravieti.” Jēzus stāstīja līdžību par nama tēvu, kurš stādīja vīna dārzus un sūtīja pie strādniekiem savu dēlu, uz ko tie teica – iesim viņu nokaut, jo viņš ir mantinieks. Farizeji saprata, ka Jēzus par viņiem runā. Viņš atklāj, ka zina viņu plānus attiecībā uz sevi. Jēzus apliecina, ka jau sen zina šo cilvēku nodomu nogalināt Viņu. **Mat. 23. nodaļa** būtībā ir Jēzus Kristus pēdējais vārds, Viņa pēdējā svētruna. Kad jau viss ir pateikts, kad viņi jau zina, ka Jēzus ir Kristus (Mesija), ka Viņš ir nācis no Dieva un ir Dieva Dēls. Farizejiem vairs nav iespēja to noliegt. Viņš publiski pierādīja, ka tieši Viņā piepildās pravietojumi. Neskatoties uz to visu, Jēzu grib nogalināt. Šeit labvēlība beidzas. Un izskan spriedums. Taču pat šo spriedumu Jēzus izsaka ar asarām acīs.

Dievs mūs aicina uz valodas augsto ideālu. Ir svarīgi ne tikai tas, ko mēs sakām, bet arī tas, kā mēs to izrunājam. Lai jūsu vārdi vienmēr ir labvēlīgi. Ja Svētais Gars uzrunāja jūs šīs svētrunas laikā un uzrādīja šo likumu pārķepumu, ja jūs jūtat aicinājumu to nožēlot Dieva priekšā, tad lūdziet par to.